

ELOFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:
 Egész évre . . . 5 frt — kr.
 Félévre . . . 2 frt 50 kr.
 Hivatalok, községek, köz-
 zégi jegyzők és tanítók
 részére egész évre 8 frt.

Az előfizetések
 postautalvánnyal
 eszközlendők.

Egyes számok 10 kr-ával
 kaphatók a kiadóhiva-
 talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasabos petit-sor
 egyszeri közléseért 7 kr
 kétszeriért 6 kr., több-
 szoriért 5 kr. fizetendő
 Bélvegdíj minden egyes
 beiktatásért 30 kr

A NYILTTÉRBE:

minden 3-hasabos gar-
 mond sor díja 15 kr.
 Hirdetőirodák, előfizetők
 vagy gyakori hirdetők
 tetemes díjkedvezmény-
 ben részesülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez (János-utca 8. sz.
 I. em.) küldendők — Kéziratok vissza nem adatnak.
 Felelős szerkesztő. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
 SZÁRNAP.

A hirdetések, előfizetések, reclamációk,
 a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők.
 Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája. Budapest, Granátos-u. 1.

Gömörmezei gazdasági egyesület közgyűlése.

Egy megszívlelendő felhívást intézett gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszter Magyarországi mezőgazdáihoz. A miniszter nagy súlyt fektet arra, hogy az ezredéves kiállításon a magyar mezőgazdaság is méltón képviselve legyen, és erre vonatkozó felhívásában utal arra, hogy a magyar mezőgazdaság és erdészet legfontosabb tényezője nemzetünk gazdasági életének.

A mezőgazdaságot a modern értelemben nálunk még csak néhány évtized óta üzik s azért a külföld még nincs róla eléggé értesülve s nem tudja, mennyire jutott már az e rövid idő alatt a haladás terén.

Nemcsak erkölcsi kötelességünk tehát, hanem egyenes érdekünk követelménye, hogy a magyar mezőgazdaság a kiállítás keretében méltó módon bizonyítsa fejlődését.

A kiállítás nemcsak iskola lesz saját népünk számára, hanem gazdagsága és fénye által a Nyugat kultur nemzeteit is ide fogja édesgetni.

Mind e két tekintetben sürgős a parancs, hogy a kiállítás mezőgazdasági része lehetőleg nagyszerű legyen. Mindenekelőtt a saját népünk tanulja meg, mit kell még tennie a hazai földmívelés tökéletesítésére, másodsorban ismerje meg a külföld, hogy a mezőgazdaság tekintetében oly fokára értünk a fejlődésnek, mely e tekintetben is biztosítja számunkra a kultúr névét.

A miniszter felhívása megyénkben már vízshangra talált. A jövő június hó 1-jére hivta össze megyénk főispánja és a gazda-

sági egyesület elnöke az egész megye gazdaközönségét, hogy a teendők felett már előre megállapodásra jussanak s biztosítsák a kiállítás mezőgazdasági részének azon sikert, melyet közös erő s közös akarat képes felmutatni.

Mi csak legnagyobb örömünknek adhatunk kifejezést azon nemes törekvés és buzgalom felett, mely a miniszter felhívását meggyenkben követte, mert mind, a ki tehetségéhez képest munkatársa lesz ez eszmének, részesévé is lesz azon felemelő tudatnak, hogy ő is tényezője azon üdvös eredménynek, mely tovább haladásunk egyik utmutatója, és nyugodtan elmondhatja, hogy hivat teljesítette hazafiúi kötelességét.

Különösen a gazdasági egyesület az, melybe mi bizalmunkat vetjük e téren, s azért legfőbb óhajunk, hogy a miniszter e felhívása új lelket, új erőt öntsön az egyesületbe, mely az utóbbi évek alatt — be kell vallanunk — valósággal aludott.

Ha most felkel álmából s megerősödik a járási gazdakörök egyetemenével, mi hisszük, hogy nemcsak méltóan fogja képviseltetni az ezredéves kiállításon Gömörvármegye mezőgazdaságát, hanem egyúttal legfőbb tényezője lesz a közvagyonosodásnak is és ki fogja emelni a mezőgazdaságot abból az alárendelt szerepből, melybe a mai mindent elnyelő pénzhatalom sodorta.

Óhajjuk azért, hogy az érdekeltek ne csak hallják meg az elhangzó szót, hanem minél számosabban jelenjenek meg elsején a tornallyai gyűlésen, melyre főispánunk a következő felhívást bocsátotta ki:

A magyar állam ezredéves fennállását az

ország 1896. évben ünnepli meg; ezen nagy nemzeti ünnep alkalmából Budapest fő- és székvárosban tartandó országos kiállítás rendezetik, ez alkalmából a nagyméltóságú m. kir. földmívelési miniszter ur felhívást intézett az ország gazdáihoz, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez, felhívva a kiállításon leendő közreműködésre, hogy járuljanak helyi bizottságok megalakításához. Gömör-Kishont t. e. vármegyében a mezőgazdasági és erdészeti helyi bizottság elnöki teendőivel földm. miniszter ur ő nagyméltósága által én bizattam meg, megbizattam egyszersmind azzal, hogy a vármegyei gazdasági egyesületet, erdőbirtokosokat, erdészeket, és más a nyers termelés előmozdítására alakult egyesületeket kérjem fel egyúttal egy 20 tagból álló helyi bizottság megalakítására. Értekeztem e tárgyban a vármegye gazdasági egylete elnökével és több gazdasági szövetkezeti elnök és tag urakkal, valamint erdőbirtokos és erdész urakkal, minek folytán folyó évi június hó 1-ső napján Tornallyán e tárgyban értekezletet fog tartani. — Felkérem ennél fogva Gömör-Kishont t. e. vármegye gazdaközönségét, erdőbirtokosait s erdész urait, valamint a nyers termelés előmozdítására alakult egyesületek tagjait, hogy ezen alakuló gyűlésre Tornallyán folyó évi június 1-ső napján, mentől nagyobb számban megjelenni és a kiállítási helyi bizottság megválasztásában közreműködni sziveskedjenek.

Kelt Rimaszombatban, 1893. május 18.

Hazafiúi üdvözléttel

Hámos László, főispán.

Ugyan e tárgyra nézve a gazdasági egyesület elnöke a következő felhívást bocsátotta ki:

Felhívás Gömörvármegye gazdáihoz.

Több oldalról vett felhívás folytán van szerencsém a Gömörmezei Gazdasági Egyesület közgyűlését folyó évi június hava 1-jének (délelőtti óráira) Tornallyára kitűzni.

ILMA EMLÉKKÖNYVÉBE.

... Lehet is azt megmondani,
 Te irántad a mit érzek;
 Fáj is nekem véghetetlen
 S gyönyört is ad az az érzet.

Több az pusztá szeretetnél,
 Több az igaz barátságna!
 Fellobogó égi lángja
 Égetőbb a napsugárnál.

Édesebb az, mint a szinmez,
 Szebb, miként egy bűvös álom;
 S gyönyörének, a melyet nyujt,
 Párja nincs a menyországon.

Lehet is azt megmondani,
 Nincs neve ez érzelemnek;
 Ha a szived meg nem sugja:
 Én biz' soha sem mondom meg!

MIN NEM LEHET CSODÁLKOZNI.

— A „Gömör” eredeti tárcaja. —

Virult a róna, az erdő zöld lombátóra balzsam illatot lehelt, a derült kék ég boldogan mosolygott s a tavaszi szellő szerelemről, szent idillről suttogott az alkony csendjében.

És ők úgy elmerengtek a bájoló csendben ... oly kéjjel hallgatták a berek csattogó dalmokát, mintha szívök legbelsőbb érzelmeit öntené ki dalba.

A multnak kedves emlékei egymásután jelentek meg előttük, a jövőt rózsás színben látták s a jelen — egy csodás édes érzelemben olvadt össze, egy édes harmóniában, melyből ki volt zárva kettőjükön kívül minden, mi a földnek, e parányi álmoknak, zürzavaros hangjaira emlékeztetne.

Boldogok voltak, mert hiszen ... szerettek. Szerettek azzal a forró édes érzelemmel, szerettek azzal a tiszta égi ihlettel, mely ez egy édes szóban olvadt össze: „szerelem“.

És az édes boldogság közepett nem jött hang ajkakra, szívök dobogott csak s szemek beszéltek.

A szív azt dobogta: szerettek örökre, s a szemek így szóltak: tied vagyok, egyedül a tied.

És a szív meghallotta a szív édes szavát, a szemek beszédét értették a szemek és azután az ajkak első szüzi csókja elesantant, hogy esküt tegyen, égbeszólót, melyet a szerelem istene jegyezzen könyvébe.

És azután fordult egyet a világ kereke. Jött egy másik és a leány szívének kihűlt a szerelme.

Mindennapi história ez, ki csodálkozhatnék rajta. Megtörtént tegnap, meg azelőtt, meg fog történni holnap is.

A leány megunta az egyforma szerelmet, új csáb után vágyott. Szép volt, ifju volt; természetes dolog, hogy akadt más is, a ki biborajka csókját megízlelni vágyott.

A régi imádóknak emléke is eltűnt s új esküt irhatott az élet könyvébe a szerelem örökifju istene.

Mindennapi história ez, ki csodálkozhatnék rajta.

S ismét egyet fordult a világ kereke.

Szebb leány is termett — nem csak egy, de száz is — és az ezernyi csáb közt nem állt meg a férfi esküdtött hűsége.

A leány szeretett, a férfi megunta és miként a lepke más virágra száll el, más édes ajkáról szitta most már ő is az édesebb mézet.

Ismétlődött a mindennapi história — és nem csodálkozott rajta senki.

S az a megcsalt leány zokogott, hullt könye, majd meghalni vágyott, majd meg boszút állni.

De hát gyenge nő volt ... nem sikerült egy se.

Mit tehetett hát mást? ... Oltár elé állott első szerelmével s lett belőle — asszony.

Csornay Dániel.

A gyűlés tárgyai:

1. A Gazdasági Egyesületnek mikénti szervezése, tehát esetleg annak választmánya és tisztikarának megválasztása.

2. Az országos ezredéves kiállítás e megyei szervező-bizottságának megalakítása.

Tekintettel azért az ügyek nagy fontosságára, van szerencsém minden gazdátársamat, s minden ezen ügyek iránt érdeklődőket tisztelettel meghívni.

Kelt Tamásfalván, 1893. május hó 20-án.

Farkas Ábrahám,
mint a gazdasági egyeslet elnöke.

Jolsva város Kubinyi Gézának.

Ezt a feliratot viselte a diszpolgári oklevél, melyet pünkösdi vasárnapján nyújtott át Jolsva küldöttsége Kubinyi Gézának. Örömmel közöltük annak idején Kubinyi Gézának diszpolgárrá választását, mert ez a program kifejezője annak az elismerésre méltó tevékenységnek, melyet a közigazgatás, a megye, a jolsvai kerület mellett „Kubinyi Géza Jolsva városának” javára kifejtett.

Ezek az érdemek ismertek s méltók arra, hogy Jolsva város közönsége hálás ragaszkodásának külső jelét is adandó, diszpolgárai közé egyhangulag s nagy lelkesedéssel megválasztotta.

Az ezen választásról szóló díszes kiállítás okmányának átadása az elmúlt pünkösdi vasárnapján történt meg, a midőn Jolsva város elöljáróság a polgárságából tisznyolozan Jolsváról 8 kocsin Kubinyi Géza képviselőnek Gömör-Panyit községbeli kies fekvésű ur lakába vonult, a hol Bazilidesz Gusztáv polgármester, mint a küldöttség vezetője, az ünnepelt férfinak diszpolgári levelét a következő szónoki hévvel előadott beszéd kíséretében adta át:

„Nagyságos Országgyűlési Képviselő Ur!
Szeretve tisztelt Polgártársunk!
Kedves Barátom!

Már Kant, a híres bölcselet s annak számos később pályatársai az ember hivatása s rendeltetéséről általában értekezvén, mindannyian egyértelműleg állítják, hogy társadalmi tekintetben azon ember felel meg hivatásának, a ki bármely pályán becsületes munka által ember és polgártársai rokonszenvét, szeretetét és becsülését kiérdemli, a tapasztalat, a gyakorlat s az élet is ezt igazolja.

Ezen elmélet igazságát a te becses személyed is fényesen igazolja. — A közigazgatási pályán becsületes munka mellett eltöltött egy évtized után a jolsvai választókerület osztottan bizalom, szeretet és becsüléssel a törvényhozó testületbe megválasztott. — A legismerkédtebb megújult pályáddal, nagyratörő szellemed és példás munkásságod nem engedett pihenni, hanem számos bokros teendőid mellett egy óriási művet — a murányvölgyi h. é. vasutat — mintegy varázszerűvel alkottál, mely egy népes völgynek s különösen két városnak boldogabb jövőt teremteni van hivatva; a mely nagy mű századok múlva is fenn fogja hirdetni Kubinyi Géza dicsőségét.

Ezen óriási mű megalkotása által és számos más választókerület s annak egyes tagjai, különösen pedig Jolsva r. t. város érdekében fáradozásodat méltán elévülhetetlen érdemeid elismerése és méltánylásul városunk képviselőtestülete téged f. évi február 11-én tartott közgyűlésén egyhangulag s nagy lelkesedéssel Szentiványi Károly és Kossuth Lajos mellé harmadiknak diszpolgárává megválasztott. — És én nekem, — mint a város közönségének és polgárságának megbízásából — ezen küldöttség vezetőjének jutott azon megtisztelő és kitüntető szerep — osztályrészemül, hogy diszpolgárunkká való megválasztásodhoz itt lévő társaimmal együtt ezen kitüntetésed alkalmából elsőnek üdvözölhetek és mindnyájunk szerencsés üdvözítőit tolmácsolhatom. — Adatom neked ezenel bizalmunk, szeretetünk és becsülésünk ezen jelét azon kérelemmel, hogy azt oly szívesen fogadd, mint a mily szívesen mi azt néked adjuk, s kérlek, hogy bennünket ezentul mint polgártársaidat úgy szeress, mint mi szeretünk téged, és hogy mindnyájunk, különösen pedig városunk érdeke s javán ezentul is, s most már polgári kötelességedből kifolyólag is, munkálkodni szíves légy. — Ez alkalommal mindnyájunk szíveink mélyéből kívánjuk, hogy az isteni gondviselés téged, mint városunk legifjabb polgárát, választókerületed és városunk javára s dicsőre, választóid s polgártársaidnak öröme, kedves családdal egyetemben, hosszú boldog élettel áldjon meg.

Háromszoros lelkes éljenzés után az ünnepelt mélyen meghatva s elérzékenyülve, szívből eredő köszönetet mond Jolsva város képviselőtestülete és polgárságának, a szerinte meg nem

érdemelt kitüntetésért, örökké emlékezetesnek tartja ezen napot, s kijelenti, hogy Szentiványi Károly és Kossuth Lajos országghírű nagy férfiak mellett soha sem kívánt és nem is akar országos főfű lenni, csupán választó-kerületének, választóinak s polgártársainak élni és javukon munkálkodni. Ünnepelesen igéri, hogy a kitüntető bizalmat, szeretetet és ragaszkodást választóinál s jolsvai polgártársainál ezentul is méltán kiérdemeini legfőbb törekvése lesz. A diszpolgári oklevél külső lapján olvasható jellegre: „Jolsva város Kubinyi Gézának” azt válaszolja: „Kubinyi Géza Jolsva városának.” (Zajos és élénk éljenzés.) Ismételve is köszöni a kitüntetést, a küldöttség tisztelgését s élteti Jolsva város közönségét. (Nagy éljenzés.)

Ezt követte az ünnepelt által a küldöttség tiszteletre rendezett fényes ebéd, melynek kezdetén éljenzés kíséretében olvastatott fel a Jolsván maradt polgárok üdvözítő távirata. Ezután Bazilidesz Gusztáv polgármester az ünnepelt nejt, mint családjának boldogító angyalát éltette.

Mélyen megható jelenet volt, midőn az ünnepelt a régi jó magyar világra emlékeztető tisztes s becsületben megőszült szüleinek egészségére emelte poharát s mondott hálás köszönetet azon ápolás és neveltetésért, a melynek köszönheti ezen újabb kitüntetését is.

Mint mindennek, ugy ezen emlékezetes szép napnak is az este véget vetvén, a küldöttség nehéz szívvel búcsút vett az ünnepelt vendégszerető házától és egy feledhetlen szép nap emlékével hazáta utazott.

Katholikus olvasó-egyesület.

A megalakult egyesülettel mi a magunk részéről meg nem foglalkozunk. Elismerjük az alkotmány által biztosított azon politikai jogot, mely a honpolgároknak az egyesületi jogot biztosítja, mely azonban az állam és nemzet közérdekeivel és érdekeivel érintkezésbe nem jöhet. Az egyesület által kimondott program a kath. érdekek ápolása és védelme, a közművelődés terjesztése, a vallás és lelkiismereti szabadság korában mindenestre sem állam-, sem nemzetellenes célt nem rejt magában. Ezen tisztán politikai szemponton kívül van azonban egy magasabb társadalmi politikai érdek is, mely hatását sokkal szélesebb körre terjeszti ki, mely sokkal mélyebben hat, oda vergál, honnan a politikai törekvések, harcok, irányelvek és eszmék kiindulnak. És ezen érvek, ezen szempontból mi soha nem voltunk és soha nem leszünk hívei annak, hogy társadalmi körökre a vallásfelekezeti irány és jelleg reá sűtessék, akkor különösen, midőn ezen jellegnek elpusztítása képezi a modern társadalom egyik jelszavát. — Nincs ezzel bizonysága a vallás és vallásérköles ápolásának szükségletensége, sőt kell, hogy ezek a társadalom szilárdasága érdekében melegen karoltassanak fel a templomban, a családban, és bizonyos korlátok közt az iskolában, de veszedelem a felvilágosodott szellemre, ha a vallási meggyőződés kihurcoltatik a társadalomba, s annak jelszava szerint a hitfelekezeti szellem pártját alatt csoportok létesíttetnek, melyek a társadalmi összhang, együttérzés, egység, béke, vallás, és lelkiismereti szabadság rovására vannak. És hiba ez, ha bárhonnan jön a mozgalom, hiba ez, ha ezt akár katolikus, akár protestans, zsidó, vagy bármely más vallásfelekezet indítja meg. És mi nem akarunk elfogultak lenni, mi nem kívánunk a kath. olvasókör tagjainak sem a társadalmi érdekek iránti érzéketlenséget, sem a más vallásfelekezetek elleni harc célzatát, sem más ürügyeket betudni, — mi e helyen reá mutatunk egy jelenségre, mely pszichológiai indokát képezheti a kör alakulásának.

Tudjuk jól, hogy a kath. egyház hívei csak hívek, s egyházi ügyekre ugyszólván semmi befolyása, minthogy a hatalmat, kormányzatot, intézést nemcsak lelkieken, de anyagiakban és minden téren a hierarchia és papság viszi. Ez az állapot történeti fejlődés, ép úgy, mint az újabb idők azon jelensége, hogy a katolikus hívek is az önkormányzat mai rendszerében autonómiára törekvesznek. Ez a törekvés még halvány, eszméje még nem nyert eléggé kifejezést, de látható, hogy a katolikusok máris igyekeznek befolyást gyakorolni egyházaik ügyeire, és hogyha másképp nem sikerül, teszik ezt sokhelyütt társadalmi uton. A felébredett törekvés és fennálló viszonyok közti ellentét képezi aztán csiráját az a fajta csoportosulásoknak, mint a rimaszombati kath. olvasókör is, a mi társadalmi szempontból aggályra adhat ugyan okot, de a szerencsétlen alkotás is szerencsés lehet, ha csak egyetlen egy célt fog ösmerni, t. i. a katolikusautonomia megteremtéséhez csirául szolgálni, oda törekedni, hogy az állam elválasztásának az egyháztól, — lemondani ama nagy befolyásról, a melyet a kath. egyház az állammal

való összeköttetéséből bir, de e lemondás fejében elnyerni szabadságát, s megteremteni így a hitfelekezetek közt Magyarországon a természetes egyenlőséget, a mivel aztán megtörtént az első lépés, hogy kiirtassák a felekezeti szellem leggyalázatosabb férge a féltékenységet.

Es hogyha a kormány jelenlegi egyházpolitikája is oda irányul, mi ma már, kivált a katolikus Franciaországban győzedelmeskedett, t. i. az államnak az egyháztól való elválasztása, s így hitfelekezetek szabadsága a szabad államban, akkor a kath. olvasókör is bizonyára a kor jelszavát meg fogja érteni, hogy célját nem az olvasókör, de az autonómia keretében érheti csak el. Ebben pedig a kormány mai egyházpolitikája is támogatja.

H I R E K.

— **Katonai vendégek.** A lapunk mult számában jelezett tábornokok és törzstisztek f. hó 26. és 27-én városunkba valamennyien megérkeztek Miskolcra, Eger és Losoncz felől, s itt Rimaszombatan vették fel a főhadiszállást. A tisztikar, legénység, s az 50 háttas ló elhelyezése a városi kapitányság részéről a legnagyobb gondnal történt meg. A felvonulás nem a legkeuleimesebb lehetett a tiszturaknak, mert a folytonos eső bőrig áztatta a derék hadfiakat. A feladat hadászati távlovaglás, s a gyakorlat célja a vezérkari intézkedések megtétele egy nagyobbabású támadás, illetve védelem esetében. Propositív, hogy az ellenség Losoncz felől Miskolcra törekszik, s ezen előrehaladásban feltartóztatandó. E célnak megfelelően teendők meg az intézkedések és a csapatok elosztása a kiszemelt harcvezonalon. Rimaszombat környékén tehát nagy csaták folynak a képzeletben és papíron. Városunknak nincs is oka megijedni, sőt ugy látszik, hogy meg sem ijedt, mert az érkezett tisztek az általános érdeklődés tárgyai. Az érdeklődést nagyban fokozta az a körülmény is, hogy a 25-ik gyalogezred zenekara is városunkba érkezett f. hó 27-én, s délen a kaszinó termeiben terítették ebédre, melyen a tisztikaron kívül a polgárság közül is többen jelentek meg. Az ebéd alatt a katonai zenekar Lehár karnagy vezetés alatt a legkitűnőbb darabokat játszotta. Este hangversenynyel egybekötött nyilvános közvacsora volt a kaszinóban, hol a hölgyek is szép számban megjelentek. A zenekar a kitűnő karnagy vezetés alatt a legművésziességű előadásu darabokat mutatta be. Lehár karnagy egy rendkívüli a abitusos zene-művész, ki kiválóan a magyar zene ápolását tűzte ki céljául; az ifju karnagy egyuttal zeneszerző, s a magyar motívumok feldolgozását magasabb conceptiókban ápolja nagy szeretettel. A tisztai társaságból kizárólag érdekelnek bennünket a losonczy ezred tisztjei, mert a 25-ik ezredbe soroztatnak a gömörmezei fiuk is. Itt időzött az ezred parancsnoka is karstenfeldi P a c o r Vilmos ezredes is, ki korábban honvédezredes volt, s rendkívüli szeretetremóttó s előkelő gondolkodásu egyénisége által páratlan népszerűségnek örvend Losonczon, hol a tisztikar a polgársággal olyan benső viszonyban van, a milyen Magyarországon ritkítja párját. Elhez nagyban hozzájárul a derék ezredes szerepe, ki egy nagyobbabású magyarul beszélő tisztikarral a társasélet felfrissítésére nagyon sokat tesz. Nincsen farsang, a melyen a tisztikar magyar szindarabot is be ne mutatna a nagyközönségnek. És ép azért őszinte szívvel kiálthatjuk: éljen a mi derék ezredünk!

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Balogh Endre ügyvédet a rimaszombati kirtörvényszék mellé a tót nyelv tolmácsává nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Szabó Vilmos helybeli m. kir. pénzügyigazgatósági irodavezető saját kérelmére Besztercebányára helyeztetett, helyére Wozenilek Károly nevezetett ki Szolnokról.

— **Pénzügyi fogalmazóvá** Pálya Gyula lapunk volt munkatársa helyére, ki ma Londonban lakik, Pinter Endre miniszteri számtiszt van kinevezve.

— **Tompa-ünnepély Hanván.** F. hó 23-án Rimaszombatan értekeztet tartott a Tompa-ünnepély rendező-bizottsága Nagy Pál esperes elnöklete alatt. A bizottság elhatározta, hogy a nagy költő halálának 25 éves évfordulója alkalmából Hanván ünnepélyt fog rendezni. A kegyeletes emlékünnepe főbb pontjai lesznek: Nagy Pál megnyitó, Lukács Géza bezáró beszéde, S. Szabó József által tartandó emlékbeszéd, a szobornak dr. Veress Samu tanár általi megkoszorúzása s a rimaszombati dalárda szereplése. A kinyomtatott beszédek a szobor javára az ünnepély alkalmával elárusítottatni is fognak. Ma, — vagyis f. hó 28-án — a helybeli főgymnásiumi ifjuság Tompa-köre a nagy költő sírjának a kegyelet adóját, 30-án pedig a hanvai egyház rendes emlékünnepe tartja.

— **A kath. olvasó-egylet alakuló közgyűlése** f. hó 22-én tartotta a Lőcherer-féle házban levő saját helyiségeiben. Vagy 85 tag jelent meg az alakulásra, s a gyűlést Hollóssy József iparos, mint elnök nyitotta meg, üdvözlővén a megjelenteket és elmondta az alakulás részleteit. Jurasko Jakab főmérnök elismeréssel szól az ideiglenes tisztikar buzgalmáról, melyet az alakulás munkája körül kifejtett, s ajánlotta, hogy a lemondott ideiglenes tisztikar újból megválasszassék. Erre előnkül Hollóssy József, pénztárnokul Lovniczky József, jegyzőnek Moravék Gábor, gazdává Stolez Zsigmond, választmányi tagokul Gregor Károly, Kalocsay Gyula, ifj. Koreny Pál, Kovács Zsigmond, Krecs József, ifj. Lakatos István, dr. Lőcherer Tamás, Policsék Rezső, Reisinger Sámuel, Szijjártó István, Uthy Antal és Zsigárdy Lajos választották meg. A választás után felolvastatt Schopper György megyés püspök leirata, melyben tudatja, hogy 50 frttal belép alapító tagnak és az egylet védnökségét elfogadja, mire a következő tartalmú srgönyt küldötte az egyesület a püspöknek: A rimaszombati kath. olvasó-egylet Nagyméltóságodat mély tisztelettel kéri, miszerint mai megnyitó ünnepélyéről Nagyméltóságodhoz, mint magas szellemű, fehértől lelkű védnökéhez ragaszkodó szeretet által vezérelt s fini hódolatot kísért jelen kegyeletes üdvözlését kegyesen fogadni méltóztatnék. Rimaszombati kath. olvasó-egylet. A közgyűlés a Szózat elnevelésével végződött. Az új egyesület 132 tagot számlál. Este az egyesület saját helyiségeiben közcacsora volt, melyen körülbelül 90-en vettek részt. Az első felköszöntőt Hollóssy József elnök mondotta a királynak, s aztán a rozsnói püspöknek, majd Badny Gyula kapitány az elnököt, ki a közbizalomra méltán érdemes férfiu, Gresits Miksa a losonci főgymnasium igazgatója a kör tagjait élte. Felköszöntőket mondtak még: Rábely Miklós, Nárany J., Uthy Antal, Kovács Zsigmond és mások. A társaság a reggeli órákig volt együtt.

— **Eljegyzés.** Nagy Gusztáv sajtó-gömöri polg. iskolai tanár, pünkösöd első napján eljegyezte magát Bogár Lajos kedves és művelt leányát, Margit kisasszonyt.

— **Meghívó.** A gömörmezei díjnostegélyző-egyesület 1893. évi június hó 1-jén részben saját alaptökejének gyarapítására, részben a „Széchényi-kert”-ben építendő nyári fedett tánc-helyiség alapja javára tavaszi mulatságot rendez. Belépti-díj személyenkint 30 kr. Kezdeté 3 órákor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében közönséggel fogadtatnak és hirapilag nyugtáztatnak.

— **Tanítói gyűlés.** A gömörmezei ált. tanító-egylet rimaszombati járásköre f. hó 25-én Likéren tartotta rendes tavaszi gyűlést. A gyűlésen mintegy 16-an vettek részt, s abból 13-at a rimaszombati közs. tanfőiskolai tette ki. A gyűlés 3/4-ig kezdődött s 1/2-kor ért véget. Az idő rövidségére való tekintetből a gyakorlati tanítás a jövő gyűlésre halasztatott, mely után a napirendre tűzött témák kerütek tárgyalás alá. A tárgysorozat a következő volt: 1. A tanítói segélyző-egyesület alapszabálytervezetének megbeszélése s jóváhagyása. (Készítette Törköly József). 2. Paedagogiai felolvasás az iskolai fegyelméről, írta: Törköly József. A nagy szakismerettel s körültekintéssel megírt dolgozatot a közgyűlés zajos éljenzésre méltatta. 3. Simkó E. a nemzeti ünnepeknek a népiszkolában való megtartásáról értekezett. Előadónak alaptételeit a közgyűlés jóváhagyta helyesen találta s elfogadta. 4. Tárgyalatott Wagensommer János ur azon indítványa, mely szerint Lakits Vendel, orsz. t. egylet elnökének, a tanítói fizetés rendezésének kérdésében kifejtett tevékenységéért bizalom, s köszönet szavaztassék. A gyűlés egyhanguan magévá tette az indítványt s azt elfogadásra a központi választmányhoz felterjesztetni határozta. Végül az elnök által a jövő gyűlésen felolvasandó paedagogiai dolgozatok kidolgozására Kathona Géza ur és Gecse Teréz k. a. kértettek fel. Ezek után a gyűlést Járossy Endre elnök bezárta. A gyűlés után kedélyes közönség következett, mely a vonat elindulásáig, 6 óráig tartotta együtt a barátságos kártársakat.

— **Öngyilkosság.** Dobsinán, f. hó 24-én, Ferkovics János csendőr szolgálati fegyverével agyonlőtte magát.

— **A miskolci kereskedelmi és iparkamara** május hó 5-én Radvány István kir. tanácsos elnöklete alatt ülést tartott, melyen a tagok nagy számban jelentek meg. A napirend előtt szót kért Lichtenstein József beltag s utalva arra, hogy az elnököt Radvány István kir. tanácsost, a kerületi választók nagy része képviselőjelöltül kiküldtette, azt hiszi, hogy a kamara a maga egészében nem hagyhatja figyelmen kívül azt, ha tagjai működésében olyan momentumok lépnek előtérbe, melyek a kamarát is érdeklik. Nem kíván kortszédni, mert tiszteletben kell tartani kinek-kinek a politikai meggyőződését. De

mint örvendetes tény, mely úgy az aradi ipartestületi kongresszus határozatainak, mint a kereskedő s iparos világ óhajainak megfelel, t. i. egy iparos-kereskedő kijelölése, maga részéről melegen üdvözl. A zajos éljenzéssel fogadott felszólalás után Pflögler Ferencz, az iparosztály elnöke szól s mint az aradi ipartestületi kongresszus tagja, szintén örvend, hogy a kamarai elnök jelöltetett ki s örül, hogy ebben Miskolc város az első. Glósz Károly kültag (Egerből), bár más politikai pártálláson van, szintén örömmel üdvözl, hogy Miskolc városában képviselőjelöltül egy iparos-kereskedőt léptettek fel. Kánitz Jenő kültag (Eger) szívből élte Lichtenstein, ki a közügyek férfias meggyőződésű bajnoka. Az elnök köszönő szavai után áttértek a napirend tárgyalására. Ennek tárgyaiból kiemelő: A miskolci középkereskedelmi iskola, melyet a kamara alapított s tartott fenn, átadatik az államnak, segélyezését jövőre is elhatározza. Elintézés alá került még több meggyenket nem érdeklő ügy, s végül titkárjelenti, hogy a kamara évi jelentése 1892-ről sajtó alól legközelebb kikerül, a mi tudomásul szolgál, hasonlóképp az is, hogy az ezredéves kiállítás miskolci kerületi bizottsága már megalakított s alakuló ülését már legközelebb tartja.

— **Tavaszi mulatság.** A gesztetei róm. kath. olvasó-kör e hó 22-én alaptökejének gyarapítására, a jeszetei erdőben tavaszi mulatságot rendezett, melyben a gesztetei művelt közönség is részt vett. A kiadást leszámítva az alaptöke javára 10 frt 12 kr. esett.

— **Bákonon** május 10-én Galo András bányamunkás borzasztó szerencsétlenségnek esett áldozatul. Ugyanis: egy nyolcvankét méter mélységű tárnába támaszfákat bocsátgatott le, egy ily darab fa mindjárt a tetején megakadt, miközben szabadítgatja, az felbillent és magával rántotta a szédületes mélységbe. Izzó tört hulláját hozták csak felszínre az alig 30 éves, erőteljes s szorgalmas munkásnak, kit mély részvétellel kísérték kora sírjába. Feleségét és négy kis árva hagyott maga után, kiknek a nemes lelkű rima-murány-salgótarjáni vasmű-részvénytársulat tetemes évi segélyt fog nyújtani; de a szeretett férjét, a gondos apát pótolni nem fogja.

— **Schwindler.** Folyó hó 15-én a ragályi csendőr ősparancsnok bizonyos Luesko nevű, süvetei illetőségű, nagyrözei kiespott diákok kísért be a tonrnalyai főszolgabírói hivatalhoz, a ki a viléket bekalandozván, árnevek alatt több rendbeli lopást követett el. — Legutóbbi időben — Facsny István, Sajó-Gömörön működő segélyező tisztséges szolid fiatal ember nevével élt vissza. — Horkán is bolyongott. — Sajó-Gömörön Szentiványi Miklós ur háló szobájába is észrevétlenül belopódzott. Szulay Béla naprági körjegyző ur arany ingombjait emelte el, — mig végre az igazságszolgáltatás, — e rekkenő szabad levegőről a hűvösre juttatta.

— **Első magyar selyemszalaggyár** Kulán, Bácsmegyében. Berkovits Rezső szövőtechnikus, ki elméleti és gyakorlati szaktanulmányait külföldön végezte, Lukács Béla kereskedőmunkáit m. kir. miniszter ó nagyméltósága támogatása mellett Kulán, hol a finom szövészet iránti hajlam a néphez feltalálható, és ahol a munkás viszonyok az olcsó produktót lehetővé teszik, selyemszalaggyárt épített és azt gőzerőre a technika legújabb vívmányai szerint selyemfőstődével egybekötve berendezte. Az üzemet ez évi június hó elején meg fogja kezdeni és gyártani fog egész és félselyem divat faille és nemzeti stb. szalagokat különböző színben és szélességben. Ezen gyár a legelső és egyedüli hazánkban és most már csak a hazafias kereskedőktől függ, hogy hazánkban ezen új iparág úgy viruljon, mint külföldön és a szomszéd Ausztriában.

— **A trieszti általános biztosító társaság** (Assicurazione Generali) f. ó. május hó 6-án tartott 61-ik közgyűléstén terjesztette be az 1892. évi mérleget. A számadadasi jelentésből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 2.817.742 frt 02 krral szaporítottat, minélfogva 1892. évi december hó 31-én 34.062.383 frt 61 krra emelkedett, míg kár- és nyereség részvételű tartalékok ezimén 910.197 frt 70 kr. vezettetett új számlára elő. Az 1892-ik évben 20.469.779 frt 90 kr. erejéig köttettek új életbiztosítások, melyek által az 1892. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 141.876.438 frt 70 krra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 5.792.410 frt 13 krt tettek. A tüz- és szállítmánybiztosítási ágban a díj és illeték bevétel 9.139.397 frt 44 kr. volt, miből 2.371.382 frt 28 kr. mint díjtartalék és 771.233 frt 35 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve, holott az 1892. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években eredékkéssé való díjkötelezvények összege 25.791.131 frt 60 krra emelkedett. Károkkért az 1892-ik évben 8.851.456 frt 69 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített

kártérítéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 253.099.377 frt 58 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 47.689.262 frt 01 kr. esik, melyet a társaság 150.805 káresetben fizetett ki. Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1892-ik évi december 31-én 1.802.792 frt 95 krra emelkedett a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névértékökön beváltható értékpapírok csak is névértékökön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvben, a részvénytőke fele összegben, vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 krnyi összegben s végre a kétes követelések tartaléka 80.000 frt fentartatott. Ezen nyereség-tartalékok ennélfogva összesen 5.797.273 frt 87 krt tesznek ki. A társaság biztosíték alapjai az ideai átutalások folytán 46.528.568 frt 62 krról 49.162.470 frt 81 krra emelkedtek és elsőrendű értékekben vannak elhelyezve, melyekből több mint 14 millió magyar értékre esik. Az elért 793.840 frt 71 krnyi tiszta nyeresémből a társaság osztalékkul részvényenkint 120 frtot aranyban vagyis 300 frankot fizet. A közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel határozta el, hogy Jókai Mórt, ki az igazgatósági tanács több év óta tagja, 50 éves írói jubileuma alkalmából üdvözl, neki szerencsét kíván és egyttal a társaság büszkeségének ad kifejezést, hogy igazgatósági tagjai sorában e legünnepelebb magyar író üdvözölheti.

Fogorvos!

Mayer Ede American dentist dr. of dental Surgery Amerikában kiképzett fogtömő folyó hó 23-án városunkba érkezett s a „Három-Rózsa” szálloda I. sz. alatt szerdáig fog működni. Rendelési óra délelőtt 9—12-ig délután 2—6-ig.

136. 183/1893. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírószág 608. és 1295. számú végzése által Makra Mátyás utódai cég javára, Róth Kálmán ellen 481 frt tőke és járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság lefoglalt és 577 frt 17 krra becsült házi butorok, ruhaneműek, szeszestalok, zab és házi felszerelések álló ingóságok 481 frt tőke, ennek 1892. év augusztus hó 15. napjától járó kamatai, 76 frt 40 kr., megállapított eddigi 1 frt 20 kr. jelen hirdetményi és az ezutáni költségek erejéig nyilvános árverés utján eladotnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírószág 721. és 1324/893. sz. kiküldést rendelő végzése folytán Tiszolcson alperes lakásán leendő eszközlésére 1893. év június hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rimaszombatan, 1893. május 25.

Gasko János,
kir. bírósági végrehajtó.

Hivatalos hirdetmény.

324/893. elnöki szám.

Árlejtési hirdetmény.

A vezetésem alatti kir. törvényszék épületében előfordult helyreállítási munkálatok biztosítása céljából árlejtési hirdetk, s az árlejtés határnapjául az elnöki irodába f. évi június 10. napjának délelőtti 10 óráját tűztüm ki.

A költségvetés 421 frt 15 krrban van előirányozva.

Az árlejtési feltételek az elnöki irodában előbb is megtekinthetők.

Felhívom mindazokat, kik ezen helyreállítási munkálatokat felvállalni óhajtják, hogy 50 frt bánatpénzzel ellátva, a fentírt helyen és időben — személyesen vagy meghatalmazott által — jelentkezzenek.

Rimaszombatan, 1893. május 23.

Kubinyi Aladár,
kir. tszéki elnök.

REISZ JOZSEF RIMASZOMBATBAN.

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlom a tavaszi idényre dúsán felszerelt raktáramat, ugymint:

Férfi- és női ruhaszövetek, férfinégyek, gallérok, manchetták alsónadrágok valódi főtiszt. Knep Sebestyén-féle ingek, valamint mindenféle

tourista ingek és övek.

Nagy választék

férfi- és gyermek-, kemény és puha-kalapokban, mindenféle alakban és színben.

Leány- és fluruhák tricoból és percalból.

Kész női derekak, blouzok és mosóruhák.

Női kalapok, valódi párisi modellek, szalmával és csipkével diszitve, és diszítettlen.

Nagy választék nap- és esernyőkben, valamint női és férfi keztyűkben,

legújabb galanteri és norinbergi cikkek:

ugymint: sétatobok, pénztárcák, toilette és illatszerek nagyválasztékban.

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlom

FFÉRFISZABÓ-ÜZLETETEMET.

Kiváló tisztelettel:

Reisz József.

TOILETTE ÉS ILLATSZEREK.

Pályázati hirdetés.

A leköszönés folytán megüresedett Pelsüci erdészeti állás a f. év június hó 8-ik napján választás útján betöltendő lévén, arra pályázat nyitattik. Felhivatnak pályázni kívánók ezen állás elnyerése végett szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. év június hó 5-éig Pelsüczvárosi főbírói hivatalhoz beadni.

Ezen állás javadalmazása:

1. Kézpénzben 600 frt.
2. Lakpénz 130 "
3. Tüzifa 32 kmtr.
4. Szántó föld I. osztályu 1600 □ öl.
5. Rét I. osztályu 3000 □ öl.
6. 4 tehén 4 sertés részére szabad legelő a közös nyájban.
7. Birságoknak 1/3 része.

Pelsücz 1893. évi május 14-én.

2-3 Szarvas János v. főbíró.

Árverési hirdetés.

A csizi fürdőtelep közelében fekvő s Csiz község tulajdonát képező 3690 négyszögöl terület, folyó év június 15-én reggeli 9 óra-kor a községházánál nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár 1200 frt. A venni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva, tisztelettel meghivatnak.

3-3 Község előljárósága.

KOHN ALBERT ÉPÜLETI FAKERESKEDŐ.

Kohn Albert Rimaszombatban.

Van szerencsém a t. építető közönségnek valamint a t. építőmestereknek és vállalkozóknak becses tudomásukra hozni, miszerint nagyobb bevásárlások és raktáram tuhalmozása folytán az összes faanyagok árait oly

tetemesen leszállítottam,

hogy minden faanyagot, a beszerzési áron adom el most, amiről meg lehet győződni, ha becses megrendeléseikkel továbbra is szerencsételni fognak.

ÉPÜLETFA-ANYAGOK ÁRAI:

1/5 épületfa folyó öle	— — — — 26 kr.	Deszka 12 1/4 12 I. osztályu	— — — 44 kr.
5/8 " " "	— — — — 38 kr.	" 12 1/4 12 II. "	— — — 40 kr.
6/7 " " "	— — — — 54 kr.	" 12 1/4 12 III. "	— — — 36 kr.

Léc 2 öles darabja 5 1/2 kr.

Továbbá ajánlom a t. gazdálkodó közönség becses figyelmébe, hogy

Rimaszombatban, gazdasági gépraktárt

létesítettem, hol is mindennemű

mezőgazdasági gépek

nagy választékban tartatnak és a legolcsóbb árban, ugy részletfizetés mellett is eladatnak.

Kéretik a t. közönség a gépeket megtekinteni és szükségletét ezen gépraktárban beszerezni.

CZENTERI, KIRÁLYDI és S.-TARJÁNI KÖSZÉN.

Csarnok.

A NAGYMAMA.

Felházy Ambrusné ő nagysága, vagy mint Jolánka nevezi: a nagymama, azok közé a régi jó magyar hölgyek közé tartozott, kik — fájdalom — mindinkább ritkábbakká lesznek társadalmunkban. Igen sokat szenvedett az életben, nehézségekkel kellett megküzdenie, de lelke ruganyosságát mindig meg tudta tartani, és hitét, bizalmát nem törhette meg a legnagyobb fájdalom sem.

A negyvennyolcadiki forradalom alatt majdnem egyszerre vesztette el forrón szeretett férjét, ki a háza szolgálatában dicsőséggel esett el és egyetlen kis fiát, a Felházi név fentartóját, kinek életéhez legszebb reményeit fűzte, a ki hivatva lett volna, hogy a szenvedő édes anyát mély bánatában megvigasztalja. A kis Arnold egy napon minden nyom nélkül eltűnt a szülői háztól és hiába volt minden keresés, firtatás, azóta senki sem hallott felőle.

Az első heves fájdalom ideje alatt mindenki féltette a különben is gyengének látszó asszony életét, kit az egész vidék védangyalaként szerettek, de annak bámulatos lelki ereje lassankint győzedelmeskedett sorvasztó bánatán és a csendes munkálkodás áldást terjesztő útjára terelte szenvedő lelke gondolatait. Ő, ki eddig is jó volt mindenkinek, most valósággal a jó tettek nemtője lett, és így változott át égő keserve a nyugodt megadás édes-bús érzetévé, áldást terjesztve maga körül.

Jolánka egy lelkész árvája volt, ki szegényen, elhagyatva állt a világon. A jótékony uró magához vette a kis árvát, felnevelte és most úgy szereti, mintha saját édes gyermeke volna. Jolánka az ő büszkesége, boldogsága és minden öröme. Most is a mint ott ül a virágos erkélyen, kényelmes karosszékében, jóságos arczán megelegedett mosoly suhan át, mikor gyámleányát meglátja, ki épen galambjai etetésével foglalkozik, mint egy játszi tündér, dédelgetve kedvenceit. Jolánka igen szép leány volt, lelke tele érzs és szellemmel; dacára tizennyolcz évének, szíve még mélyen aludt, nem zavarták azt, az elérhetetlen csillagok utáni vágyak. Tökéletesen boldog volt virágai és kedvelt galambai társaságában. Ha a nagymamának elmondhatta apró örömeit, hogy hány virágja nyílt ki az éjjel, vagy hogy milyen szépen nőnek fehér galambjai. A kedves kis leányka egészen bele merült munkájába és észre sem vette, hogy egy idegen fiatal ember a közeli fának támaszkodva egész elragadtatással követi minden mozdulatát. Csak mikor már buzás kosárája teljesen kiürült, pillantott fel, hogy elreptűt kedvenceit után tekintsen. Szeme az ifju tekintetével találkozott, és ez a tekintet úgy megdobogtatta szívét, hogy önkénytelen keblére nyomta kis kezét, mintha attól félne, hogy más is meghallhatja szíve dobogását.

Néhány másodpercig némán néztek egymás szemébe, és a két lélek lángja lobbant.

Jolánka megzavarodva süte le szemeit. Igazán nem tudta, emenen-e, vagy ott maradjon?

Végre az ifju hozzá lépett, meghajta magát és elmondta, hogy ő egy fontos levél átadásával van megbízva, melyet sajátkezűleg akar Felháziné ő nagyságának átadni.

Jolánkát nagyon boszantotta elfoglaltsága, lehetőleg erőt vett magán, az idegent felvezette az erkélyre és bemutatónlag mondá: „Nagymama, leveled van! — aztán kissé meghajta fejét távozott.

— Igen, asszonyom! — szólalt meg az ifju és könnyed térdhajlással átnyújtá a levelet, Felháziné meg volt lepette, nem szokott ő már régen ilyen levelekre gondolni sem; mikor a czimirat meglátta, arca elhalványult és kérdésen nézett az idegen fiatal ember arcára, ki meghatottan állt előtte. . . . és tekintetében volt valami mi az öreg hölgyet rég eltűnt időkre emlékeztette.

— Mig nagyságod elolvassa a levelet, én addig kegyes engedelmével megtekintem a parkot, — mondá az ifju és lement a lépcsőkön.

Felháziné magára maradván, nála szokatlan útóvázással forgatta meg a levelet újja között, de nem bontotta fel azt. Maga sem tudta mért, de félt a levél tartalmától. Jolánka után kiáltott, ki csakhamar megjelent, leült a zsámolyra a nagymama lábaihoz — hol rendszeren ülni szokott — és melázó szemekkel nézett maga elé. . . .

— Olvasd el, kérlek, ezt a levelet — mondá a nagymama — nekem oly terhes az olvasás. . . .

Jolánka ezeket olvasta:

„Kedves Margit! Mikor soraim közéhez jutnak, én már nem leszek az élők között, tehát a túlvilágról kérek öntől bocsánatot mindazért a sok szenvedésért, melyeket örült szenvedélyem által önnek okoztam. Nyugodtan halok meg, mert tudom, hogy az ön nemes szíve nem tud

haragot tartani még velem szemben sem. Levelemet sietve iron, mert orvosom azt mondja, hogy már csak óráim vannak, melyekkel gazdálkodnom kell, ha ügyeimet el akarom intézni. Tehát legelőször is önnek írok, ki ellen oly nagyot vétettem, bár mindenek felett legjobban szerettem a világon. Tudtam, hogy ön nem szeret engem, de én kényszeríteni akartam rá, hogy szeressen. Szegény Ambrus hirtelen elhunyt, még örültebbé tette ön iránti szerelmemet. Tudtam, hogy egyenes uton soh sem fog nekem igent mondani, elhatároztam hát, hogy a hala hatalmas érzetét költöm fel szívébe és azt teszem szövetésesenm. Elloptam a fiát, hogy később segítségére legyek annak a feltalálásánál és így megnyerjem szívét. A zavaros forradalmi idő kedvezett tervemnek, de a sors ellensége maradt.

Alig helyeztem el a kis fiút biztos rejtekebe, mikor egy barátom figyelmeztetett, hogy politikai vétség miatt kiadták ellenem az elfogatási parancsot. . . .

Azonnal menekülnöm kellett. Rábiztam vagyonom kezelését barátomra és én drága zálogommal külföldre mentem, hol nyugodtabban átgondolhattam tervem kivitelét. Sokaig nem tudtam megnyerni az anya után vágyakozó gyermek szeretetét, de végre mégis sikerült. A sok új beuomás, melyeken a gyermek lelke átnyit, nagyban segélyemre volt. Az imádásig szerettem a gyönyörű eszes kis fiút, de hogysis ne; hiszen az ön gyermeke volt?!

Mikor otthon nyugodtabb lett az ország, a hazatérésre kezdtem gondolni, . . . lelkem telve volt édes reményekkel.

Ekkor hirtelen, nagyon veszélyesen megbetegedett a kis Arnold és az orvosok komolyan félték életéért. — Nem kísérlem meg leírni, mit szenvedtem a lázbeteg gyermek agya mellett, mikor az önvád szörnyű kínjai tépdesték lelkemet, úgy sem találnék aköz szavakat.

Én ki eddig soh sem imádkoztam, most térdemlva könyörögtem irtalomért.

Végre, hosszú hetek múlva, javulni kezdett a beteg állapota, de az előttünk álló hosszú útra gondolni sem lehetett. Irti akartam önnek, de nem volt hozzá bátorságom, „majd ha a fiú egészséges lesz“ gondoltam.

A folytonos lelki izgatottság és éjjelezés engemet is beteggő tett, csendes búskomorság vett rajtam erőt s teljesen tehetetlenő tett.

Az orvos, ki igen nemesen érző ember volt s barátságot érzett irántam, egy ismerősénél helyezett el bennünket egy tengeri furdőbe, és lelkiismeretesen gondoskodott rólunk mindenben.

Számomra azonban itt sem volt gyógyír, — évekig sínlődtem, mint egy élő-halott.

Néhány napja egész váratlanul visszanyertem eszméletemet és tisztán tudok gondolkodni. Fel tudja ön fogni, mit érezhetek én most, — ennyi év után? tudva azt, hogy vétkeket nem lehet többé jóvá tennem.

Azt mondják, nincs pokol, de én tudom hogy van, mert itt hordom a szívemben. . . .

Tegnap meglátogattott az orvos és szomorúan kérdé, hogy: van-e még sok intézkedni való. Elbeszélte mindazt, mi betegségen hosszú ideje alatt történt. Arnold nevelését, szép tehetségei fejlődését, előhaladását és boldog családi életet, melynek kora halála oly váratlanul végett vetet.

Arnold t. i. együtt nevedekett orvosom egyetlen leányával s az előbb kedves játszótársak, később boldog férj és feleség lettek.

Vöm, mondá az orvos, egyike volt a legkiválóbb embereknek, mindnyaján kimondhatatlanul szerették őt, különösen szegény leányom, ki még mindig vigasztalhatatlan, bár fia, kit az isten vigasztalóul adott neki, tökéletesen boldogult atyja képmása. Elbeszélte, hogy Arnold egy szerencsétlen ragály adozata lett, a mi ez alatt az éghajlat alatt gyakran pusztít.

Azután egy csinos hölgyet vezetett ágyamhoz és egy felnőt fiatal embert. Bemutatta őket, mint unokámat, kik gyöngéd szeretettel hajoltak fölém, fölém, kit igazi atyjoknak tartanak.

Megígértettem velők, hogy Gusztáv személyesen elmegy Magyarországra, és átadja önnek levelemet. Fiát nem adhattam vissza, de elküldöm az unokát, hogy kárpótolja szenvedő szívét és szeretete melegével enyhítse meg annak fájdalmait. Most már isten önnel, még a túlvilágon is szeretni fogom és bocsánatának biztos tudatát vive magammal, nyugodtan várom az örök bíró ítéletét.

Örökké hive: Murányi Kálmán,

Jolánka hangja a zokogásba fulladt és gyöngéden átkarolta a legellentéesebb érzelmekkel küzdő nagymamát, annak keblére hajta szép fejét . . . de szóval nem tudta őt vigasztalni.

— Nagymamám, édes nagymamám, hangzék Gusztáv nyájás, kéro hangja, ki észrevétlenül közeledett a karosszékhez és letérdelt a halvány, szenvedő hölgy elé.

— Nagymamám, szeress engem! — mondá ismét, csókjaival borítva a remegő kezéket, lásd én az első pillanatban megszerettelek.

Mintha az ifju hangjában varázserő lett volna, hallatára megeredtek a könyvek a sokat szenvedett öreg asszony szemében és szeretettel vonta keblére váratlanul feltalált unokáját Jolánkával együtt.

Több idő mult el, Gusztáv és Jolánka egymásban lelték fel életboldogságukat. A nagymama élete végén ismét feltalálta nyugalmát, megelégedését. Murányi nyugodtan aludhatja siri álmát, hármok boldogsága teljes bocsánatot nyert számára.

Sárkány Imréné.

HIRDETÉSEK.

Eladó vizsla.

Egy kávészin szőrű 1 3/4 éves nőtény, kitanított cseh vizsla,

mely Lukács Géza rimaszombati lakos tulajdona,

— jutányos áron eladó. —

Ház-eladás.

Tamásfalán, egy ujonnan épült ház, mely áll: 2 szoba, konyha, éléskamra, pincze és hozzátartozó 222 öl kertből, szabadkézből eladó.

Értekezhetni a tulajdonos

özv. Pásztor Istvánnéval Tamásfalán.

Bécs, 1873. Érdemérem.	Budapest 1885. Nagy díszok.	Zágráb 1891. Díszoklevél.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N.-Palánkán, 1887. Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél.
C S I K J Ó Z S E F					
eszéari és kir. kizárólag szabadalmazott					
első szerémi portland-cement és vízhatlan mészgár					
BECSINBAN					
Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.					
Ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbírtokosok, községségi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu					
Portland cement és vízhatlan meszét					
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak.					
Árjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik					
Paris 1867. Bronz-érem.	Kecskemét 1872. Ezüst-érem.	Ujvidék 1875. Arany-érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.	Trieszt, 1883. Arany-érem.	

